

NA DEVONSHIRSKOM
POBREŽÍ + 2

Zima pri mori

JULIE
KLASSENNOVÁ

i527.net
vydavateľstvo

*Zima
pri mori*

NA DEVONSHIRSKOM
POBŘEŽÍ ♦ 2

*Zima
při moři*

JULIE
KLASSENOVÁ

Copyright © 2023 by Julie Klassen

Originally published in English under the title

A Winter by the Sea

by Bethany House Publishers,

a division of Baker Publishing Group,

Grand Rapids, Michigan, 49516, U.S.A.

All rights reserved.

Cover design by Jennifer Parker

Model photography by Todd Hafermann

Background images: Shutterstock, iStock, and Pixels.com

Citáty z Biblie sú preložené podľa ekumenického prekladu
na www.mojabiblia.sk.

Všetky práva vyhradené. Bez predchádzajúceho písomného
povolenia vydavateľa nesmie byť žiadna časť publikácie
reprodukováaná, uložená do vyhľadávacieho systému alebo
prenášaná v akejkoľvek forme či akýmkoľvek spôsobom
– napríklad elektronicky, kopírovaním, nahrávaním.
Výnimkou sú krátke citácie recenzií v tlačenej podobe.

Slovenské vydanie:

Copyright © i527.net, s. r. o., 2024

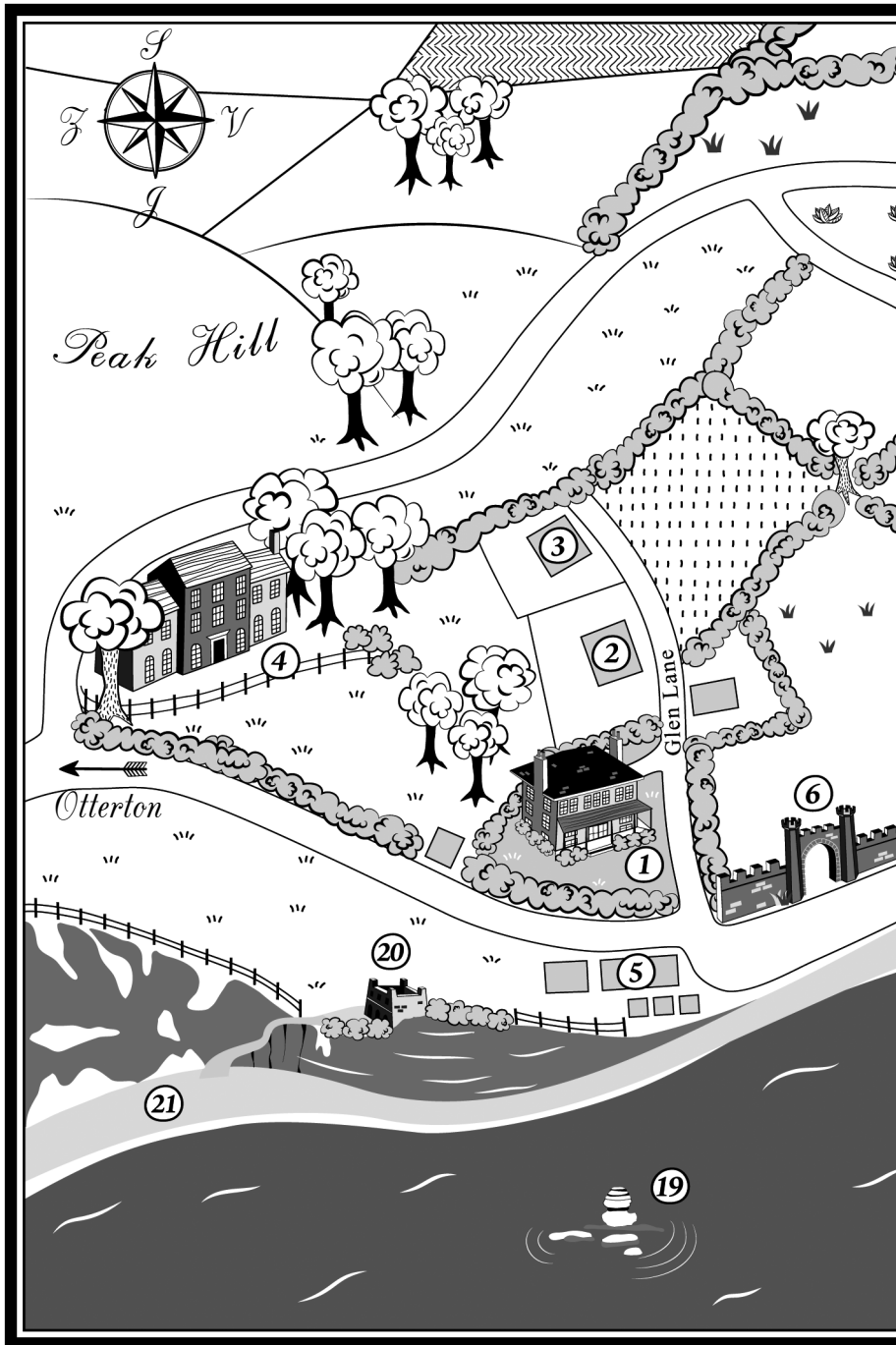
www.i527.net

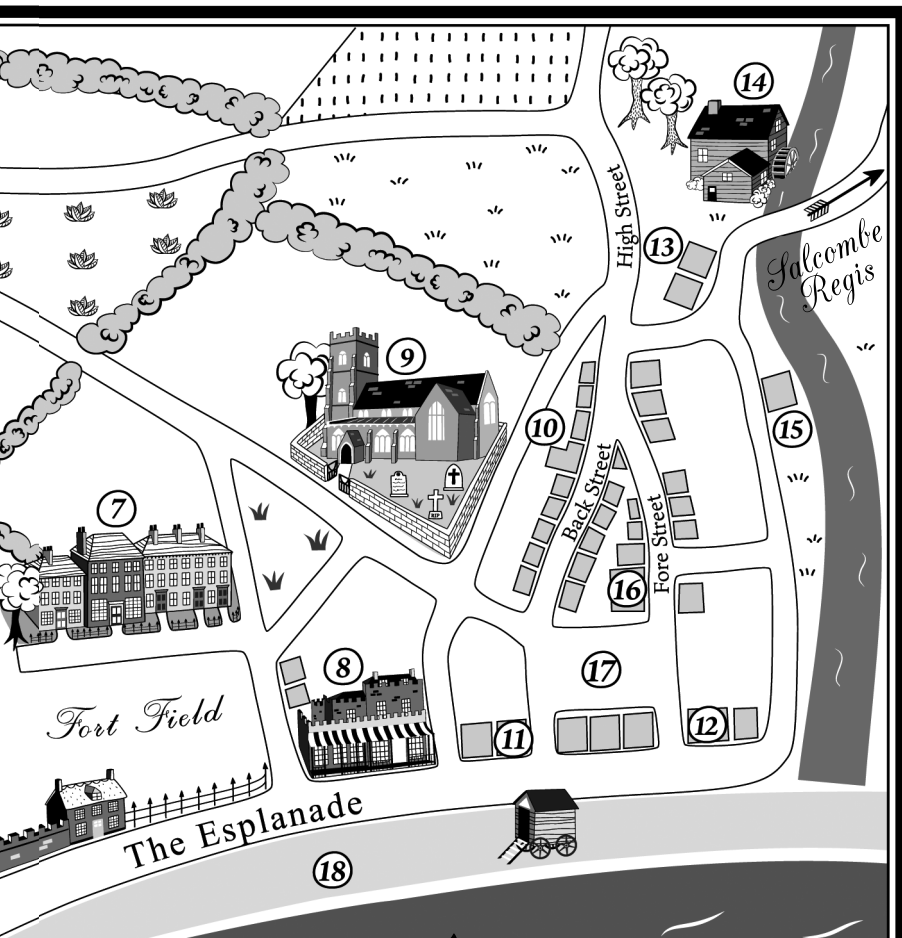
ISBN 978-80-8249-151-0

Venujem Nigelovi Hymanovi,
ako aj zamestnancom a dobrovoľníkom
pracujúcim v Sidmouthskom múzeu,
ktorí mi veľkodušne pomohli
s prieskumom a redigovaním kníh
zaradených do tejto série.

Starý Sidmouth

1 - Sea View	9 - farský kostol	16 - hostinec
2 - Westmount	10 - hostinec	London Inn
3 - Woolbrook	Old Ship Inn	17 - trhovisko
4 - Peak House	11 - kúpele	18 - pláž
5 - Heffer's Row	12 - hotel York	19 - skala Chit Rock
6 - stará pevnosť	13 - chudobinec	20 - vápenka
7 - Fortfield Terrace	14 - vodný mlyn	21 - západná pláž
8 - Wallisova knižnica	15 - Marshova knižnica	

Ďalej sa kúpem [v mori], čo vzhľadom na nepriaznivé počasie, mráz a sneh považujem za dosť odvážne.

– Eliza de Feuillide (sesternica Jane Austenovej)

Mali by ste mať šikovného tajomníka,
ktorý za vás napíše správy v prípade,
že na to nemáte dostatočnú kvalifikáciu.
Tento pán vám môže tiež pomôcť vymaniť sa
z nepríjemnej situácie.

– Francis Grose, *Rady dôstojníkom britskej armády*

Pokračujte v tom, čo bolo kedysi vykonávané mečom,
ale teraz to vykonávajte perom.

– Thomas Jefferson, list Thomasovi Painovi

1

Tej husími brkami vyzbrojenej hordy
sa naľakali aj páni, ktorí nosia kordy.

– William Shakespeare, *Hamlet*

OKTÓBER 1819

Ak je brko naozaj silnejšie než kord, ako naznačil Shakespeare, potom aj pero by malo byť silnejšie než ihla.

Emily Summersová o tom premýšľala, keď sedela v salóne a písala do zápisníka. Matka a sestry okolo nej svorne šili pri čaji a príjemnom rozhovore. Dokonca aj Viola, jej dvojča, ktorá sa nedávno vydala, prišla z Westmountu s taškou s potrebami na šitie, aby sa k nim pripojila. Chýbala už len ich najstaršia sestra Claire.

Emily si šitie nikdy neobľúbila a s výnimkou jedného detského vzorníka*, ktorý dovyšivala pred mnohými rokmi, sa mu vyhýbala. Jediná z ich rodiny, ktorá sa ihlou oháňala ešte nešíkovnejšie

---

* Vzorník je vzorový kúsok látky, na ktorom sa skúšajú rozličné rady stehov alebo vzory. Často sa používa na cvičenie a zdokonaľovanie zručnosti v ručnom šití a vyšívaní.

než ona, bola najmladšia, šestnásťročná Georgiana, ktorá sedela zohnutá nad zväzkom nití na vyšívanie a kúskom látky s nádejou, že z neho vytvorí vzorník. Matka trvala na tom, aby každá dcéra dokončila aspoň jeden, lebo bola presvedčená, že všetky mladé dámy by mali získať zručnosti v ručnom šití.

Pri pohľade na Georgianine zamotané nite, pripomínajúce vtáčie hniezdo, sa však Emily zmocnili vážne pochybnosti, či sa matkine ambície niekedy naplnia. Jej vlastný vzorník pritom tiež nevyzeral najlepšie. Matka sa ani neunúvala zarámoviť ho ako ostatné. Vzorníky Violy a Sarah viseli v matkinej izbe doteraz. Kde skončil Clairin, to naozaj netušila.

Napriek vrúcnemu rozhovoru, prúdiacemu okolo nej, a teplému čaju, ktorý práve vypila, Emily cítila v hrudi studený uzol prázdnoty. Zreteľne si uvedomovala, že tam niečo alebo niekto chýba – alebo presnejšie dvaja ľudia.

Prerušila prácu a zamyslela sa nad tým pocitom. Už dlho v sebe živila tri túžby: znovu sa stretnúť so svojou najstaršou sestrou, vrátiť sa do May Hillu a vydať sa za Charlesa Parkera a stať sa vydávanou autorkou. Neverila však, že niektoré z týchto želaní sa jej napokon splní. Claire od svojho neúspešného útoku z domu žila vo vyhnanstve v Škótsku a Charles, sused, ktorého Emily stále milovala, jej zlomil srdce, keď zo strachu z hroziaceho škandálu prerušil s ich rodinou všetky kontakty.

Napriek tomu sa však Emily zdal najmenej reálny práve jej posledný cieľ.

Vzdychla si a preškrtila niekoľko ďalších riadkov v románe, ktorý sa pokúšala písať. Pripadal jej rovnako zamotaný a neusporiadaný ako Georgianin vzorník.

Napokon sa vzdala, vrátila brko do držiaka, odložila zápisník a namiesto neho si vzala knihu. Začala čítať novú prácu, ktorú pán Wallis nedávno vydal pod názvom *Krajina na južnom pobreží Devonshiru; publikácia obsahujúca malebné pohľady, ktoré ponúkajú módne kúpeľné mestá a ich okolie: Sidmouth, Budleigh*

Salterton, Exmouth, Dawlish, Teignmouth a Torquay. Prečo autori trvali na takých dlhých názvoch, to naozaj netušila.

Emily ani v jednom z uvedených miest nebola, ale ich opis v nej prebudili záujem a dúfala, že raz ich navštívi.

Pri myšlienke na cestovanie zachytila pohľad svojej sestry dvojčaťa. „Už sa ti podarilo majora presvedčiť, aby ťa vzal na svadobnú cestu?“

Viola ľahostajne pokrčila plecami a zase sa sústredila na novú košeľu, ktorú šila pre svojho manžela. „Jack po cestovaní netuži, alebo aspoň v blízkej budúcnosti. Plavba do Indie a späť mu celkom stačila.“ Obrátila sa k ich staršej sestre. „Podala by si mi nožnice, prosím?“

Sarah prestala vyšívať a vyhovela jej.

Viola odstrihla niť a potom pozrela na výtláčok v Emilinom lone. „Aká je tá nová kniha pána Wallisa?“

„Zaujímavá, ale šikovný redaktor by ju dokázal zlepšiť. Našla som v nej niekoľko zbytočných opakovaní a chýbajúcich slov.“

Viola prikývla. „Viem, že som ti to už povedala, ale naozaj si myslím, že by si mu mala ponúknuť pomoc pri redigovaní kníh.“

„Pochybujem, že by moju ponuku ocenil,“ odvetila Emily. „Nie každý obdivuje moju schopnosť poukazovať na chyby iných.“ Žmurkla na Violu, ktorá bola kedysi pravidelným terčom Emiliných kritických pripomienok. Našťastie za posledný rok sa ich vzťah zlepšil.

„Ak sa dozvie o tvojom nadaní, možno bude ochotný vydať aj tvoj román – teda ak ho niekedy dokončíš.“

Emily naklonila hlavu nabok a zadívala sa na sestru. „Prečo tak veľmi túžiš nájsť mi zamestnanie? Nemám pocit, že by som zaháľala.“

„Podľa mňa to je spravodlivé,“ ozvala sa Georgiana. „Aj ty si predsa našla zamestnanie pre Vi, keď si bez jej vedomia zverejnila ten inzerát.“

„Musíš však uznať, že to dopadlo celkom dobre,“ bránila sa Emily.

Jej sestra dvojča zdvihla zrak od šitia, pričom sa jej nepodarilo potlačiť úsmev, a trochu sa začervenala. „Veru áno.“

Viola sa narodila s rászstepom pery. Vďaka niekoľkým chirurgickým zákrokom sa ho síce zbavila, no zostala jej po nich zvislá jazva vedúca od nozdry k ústam a skrátaná horná pera, aj keď oba nedostatky bolo sotva vidieť. Viola sa však ľuďom mimo svojej rodiny ďalej vyhýbala a žila v podstate ako pustovník. Až po zverejnení toho inzerátu v novinách začala nechotne čítať invalidom. Vďaka tomu stretla svojho budúceho manžela, ako aj svoju drahú priateľku, ktorá žila v chudobinci, a Violin život sa zmenil k lepšiemu.

Mohol by sa zmeniť aj Emilin život, keby si našla nové zamestnanie?

„Porozprávam sa s ním namiesto teba, ak chceš,“ ponúkla sa Viola. „Len aby som ti oplatila láskavosť.“

„Nie, ďakujem. S pánom Wallisom sa zvládnem porozprávať aj sama... ak sa to niekedy rozhodnem urobiť. Neviem, či by som si našla čas na redigovanie jeho kníh, keď mám doma toľko práce.“

Matka sediaci neďaleko nich nespokojne zamrmkala, keď sa jej nepodarilo prevliecť niť cez úzke ucho ihly. Potom zdvihla zrak a cez polmesiačikové okuliare pozrela na dcéru. „Možno je na to vhodná chvíľa. Teraz, keď prišla jeseň, sa situácia upokojila. Zopár ľudí tu prezimuje, ale v chladnejších mesiacoch, a najmä cez Vianoce, zrejme nebudeme mať veľa práce.“

„Porozmýšľam o tom,“ slúbila Emily a vrátila sa k svojej knihe.

Niekoľko minút vládlo v miestnosti príjemné ticho, ktoré napokon prerušilo klopanie na predné dvere. Georgiana s radosťou odhodila šitie nabok, aby ich otvorila, aj keď ich slúžka Jessie by to urobila, keby na to dostala príležitosť.

O chvíľu do salóna náhlivo vošla ich priateľka a bývalá slúžka s Georgianou za päťami.

„Nesiem úžasnú novinu, dámy!“ zvolala Fran Stirlingová. „Nemohla som sa dočkať, kedy vám ju oznámim. Neuhádnate, čo sa stalo – budete mať urodzených susedov!“

„Urodzených susedov? Máte na mysli niekoho okrem Violy?“ zažartovala Emily.

„Áno, ešte urodzenejších, ak si to vôbec viete predstaviť.“

Matka sa predklonila. „Princa regenta určite nie – ten má predsa Brightonský pavilón.“

„Toho nie.“ Franine líca sa zaokrúhlili od úsilia potlačiť víťazný úsmev. „Ale jedného princovho brata. Vojvodu z Kentu, jeho manželku a ich malú dcérku. Nehovoriac o sluhoch a ďalších zamestnancoch, ktorí ho budú prevádzať.“

„A kde budú bývať?“ zaujímala sa Sarah a potľapkala neďaleké kreslo.

Fran si doň sadla a odvetila: „Vo Woolbrookku.“

„Nie!“ zvolala Viola. „Ten je predsa len kúsok od nášho domu.“

Fran prikývla a oči sa jej rozžiarili. „Generál Baynes im ho prenajal na zimu, ale dohodli sa, že to zostane ich tajomstvom.“

„Tak ako ste sa o tom dozvedeli?“ spýtala sa Sarah, hoci v skutočnosti ju to neprekvapilo, lebo slečna Stirlingová zjavne poznala každého v meste a najnovšie správy sa vždy dozvedela oveľa skôr než ony.

„Generál najal pána Farranta, aby pred príchodom kráľovských výsostí vykonal na dome niekoľko opráv.“

„Ach áno.“ Sarah sa usmiala. „Nepochybne na vaše odporúčanie, lebo vy vždy poznáte toho pravého človeka.“

Matka zamyslene pokrútila hlavou. „A to sme si mysleli, že nás čaká nudná zima.“

Nasledujúci deň, keď Sarah a Emily po obede upratovali jedáleň, niekto tri razy dôrazne zaklopal na predné dvere.

Sarah a jej sestra si vymenili prekvapený pohľad a potom zamierili do salóna, aby prijali neočakávanú návštevu. Matka a Georgiana sa k nim pripojili práve vo chvíli, keď tam Jessie priviedla dvoch vysokých cudzincov.

Mladá slúžka s očami rozšírenými od strachu vyhrkla: „Kapitán niečo a... och, druhé meno som zabudla.“ Vzápätí sa obrátila a vybehla z miestnosti.

Starší z dvojice, približne tridsaťpäťročný muž, sa za ňou zamračene obzrel. „To dievča je slaboduché?“

Sarah sa od rozpakov a rozhorčenia rozblčali líca, ale zmohla sa na pokojnú odpoveď. „Vôbec nie. Len sa dá ľahko zastrašiť.“

„Ach.“ Starší muž zjavne považoval jej slová za poklonu a ešte viac vystrel široké plecía. Bol v civilnom oblečení, no mal postoj dôstojníka a prísny výraz.

Pozrel na svojho spoločníka, ktorý bol takmer rovnako vysoký, ale mladší než on.

Mladší muž poslúchol príkaz a tichým, výrečným hlasom dokončil predstavovanie. „Toto je kapitán John Conroy, hlavný stajník vojvodu z Kentu a Strathearnu. A ja som James Thomson, jeho súkromný tajomník.“

Obaja muži sa elegantne poklonili.

Matka sklonila hlavu, zatiaľ čo Emily sa poklonila, pričom nespustila zrak z prítťažlivej tváre mladšieho muža. Georgiana oneskorene vstala a napodobnila Emilinu poklonu, aj keď menej pôvabne.

Sarah si spojila ruky, aby skryla ich nervózny tras. „Som slečna Sarah Summersová. Toto je moja matka, pani Summersová, a toto sú moje sestry. Ako vám môžeme pomôcť, páni?“

Kapitán briskne prikývol. „Vojvodkyňa z Kentu potrebuje pre svoje zdravie miernejšie podnebie. Jeho kráľovská výsosť a ja sme preto vybrali ako ideálne zimné sídlo Sidmouth.“

„Áno, vieme,“ vyhrkla Georgie.

Muž sa zamračil a podozrievavo na ňu pozrel. „Kto vám to prezradil? Tú správu ešte nezverejnili.“

„Ja... teda naša...“

Sarah stisla Georgie ruku, aby ju umlčala, lebo nechcela spôsobiť slečne Stirlingovej zbytočné problémy.

„Je pochopiteľné, že taká dobrá správa sa po meste rýchlo rozšírila,“ ozval sa tajomník, zjavne sa snažiac zmierniť napätie. „Možno sa o tom zmienil generál Baynes, realitný agent, alebo remeselníci, s ktorými sme nadviazali kontakt.“

„Máte pravdu,“ pritakala Sarah. „Je to vskutku vzrušujúca vyhládka.“

„Pre nás všetkých to je veľká česť,“ dodala matka.

Kapitán podráždene odfrkol a potom pokračoval: „Ich kráľovské výsosti sa ubytujú vo Woolbrook s toľkými zamestnancami, koľkých domácnosť dokáže prichýliť, čo, bohužiaľ, znamená, že tam nebudú všetci. Vojvoda cestuje s veľkou skupinou sluhov, poradcov a iných pomocníkov. Prenajali sme aj jeden dom vo Fortfield Terrace pre vyšších zamestnancov, no ešte potrebujeme ubytovanie pre niekoľkých ďalších. Počuli sme, že tu vediete niečo ako penzión.“

„Áno,“ pritakala matka. „Ale dávame prednosť výrazu hosťovský dom.“

„Koľko izieb máte k dispozícii?“ spýtal sa, akoby jej pripomenku nepočul.

Všetky pozreli na Sarah.

„Máme šesť hosťovských izieb,“ odvetila. „Vlastne sedem, ak k nim pripočítam aj menšiu prilahlú miestnosť. Tri sú teraz obsadené, ale koncom mesiaca budú všetky okrem jednej voľné.“

Ich súčasnými hosťami boli pán a pani Johnsonovci, ktorí bývali v spoločnej izbe, zatiaľ čo ich synovia dvojčatá spali v menšej susednej. Rodina plánovala u nich zostať až do konca októbra. Pokiaľ Sarah vedela, ich ďalší hosť, pán Hornbeam, sa nechystal odísť.

„Kedy budete potrebovať ubytovanie?“ spýtala sa mužov.

„Až v decembri.“

„Chcete si prezrieť izby?“

Kapitán Conroy odmietavo mávol rukou. „Netreba. Som si istý, že nižším zamestnancom budú stačiť. Dôležitá je blízkosť

Woolbrooku. Odhadujem, že budeme potrebovať ďalšie tri alebo štyri izby.“

„A konkrétne dátumy?“

„Tie ešte nestanovili. Pán Thomson vám napíše a oznámi ďalšie podrobnosti, keď dohodneme všetky potrebné opatrenia.“

Sarah zaváhala. Majú im rezervovať štyri izby bez určeného dátumu príchodu? Chcela namietnuť, že im nemôžu nič sľúbiť, ak sa im nezaručia, že prídu v konkrétny deň, ale prísny výraz kapitána Conroya ju pripravil o odvahu.

Okrem toho, ako podotkla matka, rušná letná sezóna sa skončila a hostí bolo málo. Vyhliadka, že tri alebo štyri izby budú obsadené celú zimu, pre ne znamenala príležitosť, ktorú nesmeli ohroziť.

„Tak dobre,“ súhlasila Sarah. „Budeme čakať na vaše pokyny.“

2

John Wallis, majiteľ námornej knižnice,
nikdy nezmeškal príležitosť uviesť pred
názvom svojho podniku slovo „kráľovská“.

– Nigel Hyman, *Sidmouth a jeho kráľovské známosti*

Emily, povzbudená Violínými slovami, ktoré jej ešte stále zneli v ušiach, mierila do Námornej knižnice, aby sa porozprávala s pánom Wallisom, vážnym miestnym vydavateľom a kníhkupcom. Štíhly štyridsaťročný vdovec v okuliaroch mal úzku, inteligentnú tvár. Slobodné ženy sa do jeho knižnice doslova hrnuli, ale Emily nikdy nevidela, že by o niektorú prejavil záujem. Mala pocit, že pán Wallis sa sústreďí výlučne na svojich dvoch synov a svoje početné vydavateľské aktivity.

Zatiaľ čo iné ženy sa rozplývali nad jeho príbehmi o slávnych návštevníkoch, Emily sa vždy viac zaujímala o spisovateľov, s ktorými sa v predchádzajúcich rokoch stretol. Za dvanásť mesiacov, ktoré Summersovci prežili v Sidmouthe, Emily a pán Wallis absolvovali veľa príjemných rozhovorov o knihách a ich autoroch. Určite si uvedomil, že má rozsiahle vedomosti a dobrý prehľad o literatúre. Mala Viola pravdu? Bol by ochotný povedieť ju redigovaním budúcich prác, možno opravovaním obťahov,

keď prídu z tlačiarne? Ak áno, rada by si zarobila trochu peňazí a zároveň sa naučila všetko, čo bude môcť, o vydávaní kníh.

Emily prišla k Wallisovej knižnici a váhavo vošla dnu. Cinknutie zvonca nad jej dverami ju zvyčajne potešilo, ale tentoraz nie. Dnes bola príliš nervózna.

Keď vstúpila, pozrela na pracovný stôl a potom medzi police s hrami, mapami a časopismi, ale pána Wallisa ani jeho zvyčajného pomocníka nikde nevidela. Namiesto nich zazrela staršieho z jeho dvoch dospievajúcich synov. Sedel na stoličke a bezstarostne hojdal nohami.

Možno pán Wallis odbehol po niečo na poschodie a čochvíľa sa vráti.

Priblížila sa k chlapcovi. „Dobrý deň. Je tu tvoj otec?“ prihovorila sa mu.

„Nie, slečna. Odišiel za niekým do hotela York. Prikázal mi zostať tu a strážiť pokladnicu.“

„Rozumiem. Vráti sa čoskoro?“

„Neviem.“

„Dobre. Tak pokračuj v usilovnej práci.“

Usmiala sa na chlapca a vyšla z knižnice. Premýšľala, s kým sa pán Wallis asi stretol. Žeby s ďalším slávnym autorom? Emily sa pri tej myšlienke zlepšila nálada.

Zamierila po promenáde na východ k veľkému hotelu na nábreží. Neďaleko neho sa nachádzala ďalšia sidmouthská knižnica, ktorú však Emily nikdy nenavštívila. Na predplatné v dvoch knižniciach nemala jej rodina dosť prostriedkov.

Keď vošla do vestibulu hotela York, nikoho tam nevidela, ale nasledovala zvuk hlasov, ktorý ju priviedol k otvoreným dverám oproti recepcii. Táto miestnosť s modro-béžovými tapetami, pekným čalúneným nábytkom a vysokými stojácimi hodinami zrejme slúžila ako súkromný salón. Pán Wallis stál vnútri a zhovárал sa s ďalšími tromi mužmi. Na stole pred nimi ležali dva veľké výťažky, zrejme prinesené rovno z tlačiarne.

Zatiaľ čo pán Wallis mal štíhlu postavu a vzhľad učenca, jeho traja spoločníci sa mohli pochváliť vzpriameným, mužným postojom. Najvyšších dvoch spoznala z ich návštevy Sea View – pôsobivého kapitána Conroya a vojvodovho priateľského súkromného tajomníka. So záujmom pozrela na tretieho, na ktorého sa zjavne sústredila všetka pozornosť. Tento starší muž so širokou postavou, lysinou na temene a hustými bokombradami sa jej zdal trochu povedomý. Takže nijaký slávny autor. Toto, uvedomila si zrazu Emily, je sám princ Edward, vojvoda z Kentu.

V novinách videla niekoľko kresieb tohto bývalého vojaka – aj keď väčšinou išlo o nelichotivé karikatúry.

„Vaša kráľovská výsosť,“ prihovril sa mu pán Wallis, „dovoľte mi, aby som vám daroval túto rytinu obdivovanej panorámy Sidmouthu, ktorú som objednal u známeho umelca Huberta Cornisha.“

Princ vyjadril rozhodný súhlas. „Bude mi veľkým potešením ukázať ju jej kráľovskej výsosti,“ láskavo odvetil.

Pokračovali v rozhovore a o niekoľko minút sa ich stretnutie skončilo. Kapitán Conroy sa obrátil k dverám prvý. Emily rýchlo ustúpila, ale nestihla uniknúť pred čiernym pohľadom, ktorým si ju premeral a vyjadroval rozhodný nesúhlas.

Keď návštevníci vyšli zo salóna a zamierili k východu, vojvodov súkromný tajomník sa obzrel a letmo kývol Emily hlavou.

Pán Wallis opustil miestnosť posledný. Tváril sa víťazne, no zároveň pôsobil vyčerpane.

Keď ju zbadal, zastal. „Ach, slečna Summersová.“

„Stýkate sa s veľmi vznešenou spoločnosťou,“ poznamenala.

„Viete, kto to bol?“

„Myslím, že áno.“

„Nemal by som vám nič prezradiť. Aspoň zatiaľ.“

„Ak ide o kráľovských hostí Sidmouthu, o ich návšteve už viem,“ zdôverila sa mu Emily. „Aspoň čiastočne.“

„Naozaj?“ zažmurkal na ňu spoza malých hranatých okuliarov.

„A ako ste k tej informácii prišli?“

„Niektorí ich zamestnanci budú bývať v Sea View.“

„Ach, chápem.“

Ukázala na miestnosť, ktorá sa práve vyprázdnila. „Ako sa vám podarilo zariadiť takéto stretnutie?“

Pán Wallis podišiel k nej a stíšil hlas, pričom na tvári sa mu objavil vzrušený výraz. „Som rád, že ste už vedeli, kto prišiel do mesta, lebo keby som to musel ešte chvíľu tajiť, asi by som praskol. Keď sa mi generál Baynes dôverne zmienil o tom, že Sidmouth navštívi istá významná osobnosť, aby si prezrela niekoľko miestnych nehnuteľností, bol som taký trúfalý, že som listom pozval jeho kráľovskú výsosť, aby sa tu so mnou stretla, lebo by som jej chcel darovať tlač zachytávajúcu panoramatický pohľad na Sidmouth. Neviete si predstaviť, ako ma ohromilo, keď mi jeho tajomník odpísal, že pozvanie prijíma. Tomu poviem výsada!“

„Dobrá práca,“ pochválila ho Emily. Rýchlo sa rozhodla, že teraz nie je najvhodnejšia chvíľa na to, aby sa zmienila o chybách, ktoré našla v jeho najnovšej publikácii.

Namiesto toho s ním mlčky vyšla z hotela. Keď prišli na promenádu, Emily pozrela na pláž a na okraji príboja uvidela muža iba v uteráku omotanom okolo pása. Sotva zadržala prekvapený výkrik.

Muž vzal zo skaly dlhý župan s kvetinovým vzorom, vsunul ruky do rukávov a upravil na nich obe manžety so zamatovou obrubou.

Pomaly vykročil k nim, oblečený v otvorenom župane, s voľne visiacim opaskom a odhaleným stredom hrude.

Pán Wallis sa obrátil, aby zistil, čo Emily tak zaujalo, a vzápätí sa zamračil. „Nafúkanec,“ zašomral.

Kučeravé tmavé vlasy padali mužovi do očí. Dlhé, výrazne tvarované bokombrady rámovali tvár, ktorá bola skôr zaujímavá než priťažlivá, najmä vďaka takmer stredomorskému, v strede zalomenému nosu, skláňajúcemu sa k perám.

Keď sa priblížil, ironicky sa usmial na jej spoločníka. „Ach, Wallis. Mali ste sa ku mne pripojiť. Nepoznám nič osviežujúcejšie ako kúpeľ v mori. Šok zo studenej vody vyženie krv z pokožky

a hneď ju do nej naženie späť.“ Prstom si bodol do hrude. „Celé moje telo teraz vyžaruje teplo a životnú silu. Zatiaľ čo vaše...“ Významným pohľadom si premeral Wallisovu chudú postavu, ale vetu nechal nedokončenú.

Potom bez zjavných rozpakov z toho, že tam stojí takmer nahý, pred Emily sklonil hlavu a so zdvorilým „slečna“ prešiel okolo nich.

Obrátila sa a sledovala ho, ako kráča na koniec promenády.

„Kto to bol?“ neisto sa spýtala.

Pán Wallis sa znovu zamračil. „Môj konkurent.“

Keď sa Emily o niekoľko minút vrátila do Sea View, zo salóna počula melodický hlas pána Gwilta a usúdila, že pravdepodobne znovu zabáva dvojčatá pána a pani Johnsonovcov.

Pri pohľade na desaťročných chlapcov si Emily zakaždým spomenula na svoju vlastnú sestru dvojča, aj keď chlapci sa na seba podobali oveľa viac než kedy ona a Viola. Jej sestra mala červenohnedé vlasy a orieškové oči, zatiaľ čo Emiline vlasy aj oči mali tmavohnedý odtieň. Viola bola menšia, ale zaberala veľkú časť jej srdca. Teraz, keď bola vydatá a žila so svojím manželom, Emily chýbala Violina každodenná prítomnosť. Našťastie Westmount delil od ich domu iba krátky úsek cesty a obe sestry sa často navštevovali.

Minulé leto bol ich hosťom sám pán Gwilt a zostal u nich pracovať ako účtovník na čiastočný úväzok a univerzálny pomocník ich čoraz krehkejšieho sluhu Lowena.

Pán Gwilt, päťdesiatročný vdovec, bol malý Walesan s prívetivou povahou, ktorý sa ku každému správal láskavo, ale mal aj jednu zvláštnosť. Do Sea View prišiel s pozoruhodným spoločníkom – papagájom v klietke, ktorý aj po smrti vyzeral ako živý vďaka úsiliu jedného jeho priateľa venujúceho sa taxidermii. Okrem toho, pán Gwilt mal trochu znepokojujúci zlovyk rozprávať sa so svojím opereným spoločníkom, akoby ešte žil.

Emily sa k mužovi spočiatku správala nedôverčivo, ale neskôr si ho obľúbila. Najmä po tom, ako sa dozvedela, že sa dlho a obeťavo staral o svoju manželku, ktorá stratila pamäť aj schopnosť hovoriť. V tých rokoch tichej izolácie sa nešťastník rozprával aspoň s Parrym, aby zmiernil pocit samoty, a ten zvyk mu zostal aj po papagájovej smrti.

V posledných mesiacoch sa však pán Gwilt k nemu uchýľoval zriedkavejšie, lebo v Sea View našiel nový domov. Stal sa jedným z ich zamestnancov a považovali ho v podstate za člena rodiny. Parryho ešte stále spomínal, no teraz už s vedomím, že vták nežije.

Keď sa pán Gwilt zmenil z hostá na zamestnanca, Sarah trvala na tom, aby papagája nechával vo svojej izbe v suteréne, kde bývali aj Lowen a ich kuchárka.

Keď jej však pani Johnsonová povedala, ako veľmi sa ich synom páčia príbehy o Parryho dobrodružstvách, ktoré si pán Gwilt vymýšľal, aby zabavil chlapcov v daždivých dňoch, Sarah urobila výnimku. Keď chlapci prosili, aby sa smeli pozrieť na papagája, Sarah ustúpila, ale pánu Gwiltovi pripomenula, že po odchode chlapcov zo Sea View sa vrátia k pôvodnej dohode.

Teraz Emily zastala vo dverách salóna a započúvala sa. Papagáj bol vo svojej klietke, položenej na odkladacom stolíku, zatiaľ čo pán Gwilt sedel v kresle neďaleko neho. Chlapci kľáčali pred klietkou a s úžasom hľadeli na pestrého tvora.

„Keď bol Parry mladý, jedného dňa zatúžil uvidieť viac zo sveta a presláviť sa,“ vysvetľoval im pán Gwilt. „A tak sa rozlúčil s rodným ostrovom a odletel v ústrety svojmu osudu. Parry letel a letel, ale bez ohľadu na to, ako ďaleko zašiel, na pevninu nenarazil. Napokon sa unavil a musel sa vrátiť domov.“

Potom raz v zátokke zakotvila loď. Námorníci v malých člnoch zamierili k ostrovu, aby tam nabrali čerstvé ovocie a vodu. Vodca tých mužov prilákal Parryho k sebe kúskom manga, chytil ho a zatvoril do klietky. Parry bol presvedčený, že jeho život sa skončil. Čoskoro zmizne a svet si naňho už nikdy nespomenie!“

Emily so záujmom počúvala, kým neprišla pani Johnsonová a nepripomenula chlapcom, že je načas obliecť sa na večeru. Obaja zastonali, ale pán Gwilt ich uistil, že v rozprávaní príbehu bude pokračovať nabudúce.

Keď spolu hľadeli za odchádzajúcou trojicou, Emily sa ho spýtala: „Napadlo vám niekedy, že by ste mohli Parryho dobrodružstvá zapísať? Ak môžem usudzovať podľa reakcie synov Johnsonovcov, bola by z nich úžasná detská kniha.“

„Nie, slečna. Vymýšľam si ich takpovediac za pochodu. A zapísať by som ich nevedel. Som zvyknutý pracovať s číslami, nie s písmenami.“

„Mohla by som vám pomôcť.“

„Och, prestaňte. Aj bez toho máte práce vyše hlavy.“

„Vôbec nie. Užívala by som si to. A vy možno tiež.“

„Nuž, asi by sme to mohli skúsiť, keď ma práve nebudú potrebovať inde.“

„Výborne!“ potešila sa Emily. Svoje vlastné ambície sa jej v ten deň naplniť nepodarilo, ale myšlienka, že pomôže niekomu inému, jej zlepšila náladu.

Začali už v ten večer.

3

Ó, prečo tá radosť musí tak rýchlo pominúť?
Prečo taká sladká blaženosť,
ako je bozk,
nemôže trvať naveky?
– Ben Jonson, „Bozk“

O niekoľko týždňov Emily sedela sama v spálni, o ktorú sa delila so Sarah, a pracovala na svojom románe.

Napokon prerušila prácu, zase si prečítala posledný riadok, znechutene zastonala a prečiarkla ho. Snažila sa vymyslieť ľúbostnú scénu medzi hrdinom a hrdinkou a opísať ich prvý bozk, ale necítila sa na to dostatočne kvalifikovaná. Ako má opísať zážitky a pocity, ktoré vôbec nepozná?

Lebo pravdou bolo, že Emily ešte nikdy nepobozkali. Aspoň nie romanticky. Bozk od matky sa predsa nepočíta.

Charles Parker to kedysi takmer urobil – teda aspoň si myslela, že sa chystá pobozkať ju, skôr než ich vyrušili. Emily si však nebola istá, či by sa mala snažiť podrobne sa rozpaľovať na tú chvíľu, lebo vzhľadom na to, že Charlesove city voči nej onedlho ochladli, by jej to nepochoybne spôsobilo bolesť.

Namiesto toho, v nádeji na inšpiráciu, vybrala zo zásuvky stola špeciálny zápisník, do ktorého si zapisovala úryvky z ľúbostných románov a básní.

Obrátila v ňom niekoľko strán a znovu si prečítala verš z básne Bena Jonsona.

Také sladké, také jemné, také lahodné...

Ach, želal by som si zažiť to znovu,

aj keby zase ochutnať tie pery

znamenalo zadusiť sa...

Kiežby som mohol zomrieť pri bozkávaní...

Sladké, jemné a lahodné znelo dobre. Ale zomrieť pri bozkávaní? To jej pripadalo trochu prehnané.

Emily si vzdychla a zatvorila zápisník.

Možno by mala navštíviť Wallisovu knižnicu a požičať si nový román alebo zbierku básní pod zámenkou, že si robí „prieskum“. Čítala veľmi rada, ale, bohužiaľ, zistila, že čítanie je oveľa ľahšie a príjemnejšie než náročné písanie.

A tak v to popoludnie Emily znovu mierila po promenáde do knižnice pána Wallisa. Pred ňou z nej vyšli dve ženy, ktoré na zastrešenej verande zastali a dali sa do rozhovoru.

„Dnes mal čudnú náladu.“

„Máš pravdu – nebol taký priateľský ako zvyčajne.“

„A pritom som prišla v novom klobúku.“ Žena potiahla nosom. „Nuž, čo už narobím. Och! Dúfam, že dnes prídeš na môj večierok? Najala som vešticu, aby nás pobavila – strašidelnú starú bosorku. Malo by to byť veľmi zábavné.“

Emily tá predstava pripadala skôr desivá, no keď ženy odišli, obavy o pána Wallisa zatlačili všetky ostatné myšlienky do úzadia. Stalo sa niečo, keď mal takú čudnú náladu? Alebo sa necítil dobre?

Otvorila dvere knižnice a uvidela ho zhrbeného v kresle za pracovným stolom.

„Dobrý deň, pán Wallis.“

Aj keď zvyčajne sa správal ako dokonálny džentlmen, dnes v prítomnosti ženy nevstal a svetlé oči za okuliarmi na ňu hľadeli trochu omámene.

Napokon sa spamätal a zažmurkal. „Ach, slečna Summersová. Neuhádnate, čo sa stalo.“

„Dúfam, že nič zlé.“

„Práve naopak. Je to príliš dobré, aby som to mohol vyjadriť slovami.“

„Len mi to povedzte!“

Majiteľ knižnice sa naklonil cez pracovný stôl a spustil: „Spomínate si, ako jeho kráľovská výsosť, vojvoda z Kentu, minulý mesiac prišiel do mesta, aby pohľadal vhodnú nehnuteľnosť? A ako som mu ukázal panorámu Sidmouthu?“

Prikývla. „Isteže.“

„Práve som dostal list. Priamo z Kensingtonského paláca, len si to predstavte! Preukázali mi neuveriteľnú česť a vymenovali ma za „kníhkupca ich kráľovských výsostí“. Drahá slečna Summersová...“ Hlas sa mu zatriasol. „Toto je najpyšnejšia chvíľa môjho života.“ Úctivo pozrel kamsi za ňu. „Viete, čo to znamená, však? Princ Edward sa stal mojím patrónom. Svoj podnik môžem teraz oprávnené nazývať *kráľovskou* námornou knižnicou. No povedzte, nie je to úžasné?“

„Och, pán Wallis! Váš úspech ma nesmierne teší.“

Prikývol a zahmlený pohľad mu náhle stvrdol.

„Len nech ma ten mladý nováčik skúsi prekonať.“

O chvíľu Emily vyšla z Wallisovej knižnice s ďalšou požičanou knihou v rukách.

Stratená v myšlienkach si nevšimla prichádzajúceho muža, kým sa neocitol takmer pri nej. Zdvihla zrak, prekvapene sa mykla a s tichým výkrikom pustila knihu na zem.

Bol to ten istý muž, ktorého nedávno videla iba v uteráku a županu. „Nováčik“ osobne – mladší, nápadný konkurent pána Wallisa.

Teraz bol celkom oblečený, ako sa patrilo na džentlmena, len oveľa pestrejšie, než sa obliekali ostatní – v bordovom kabáte a kvetovanej veste.

„S dovolením...“ Zohol sa a zdvihol knihu zo zeme.

Vzpriamril sa, utrel zaprášený obal a prečítal si názov na chrbte. „Skvelý výber. Obdivujem váš vkus na poéziu.“ Pozrel na dvere, z ktorých práve vyšla, a potom znovu obrátil pohľad na ňu. „Aj keď o výbere knižnice to povedať nemôžem.“

Pozrela naňho s otvorenými ústami. Z neznámeho dôvodu sa cítila neistá, dokonca zahanbená.

„Ale na druhej strane,“ zdvihol kútik úzkych úst, „ak takto zaobchádzate s knihami, možno by som mal cítiť úľavu, že namiesto mojej knižnice navštevujete Wallisovu.“

Previnilo prehltna. „Ja... zvyčajne som opatrnejšia.“

V modrozelených očiach sa mu veselo zaiskrilo a Emily pochopila, že si ju doberá. „To rád počujem.“

Poklonil sa jej. „Želám vám príjemný deň, slečna Summersová.“

Potom sa obrátil a odišiel.

Sledovala ho, ako sa pomaly vzdaluje po promenáde a zdvíha klobúk pred dámami, ktoré cestou míňa. Emily mala dojem, že v meste toho muža už z diaľky videla, ale bola si celkom istá, že ich ešte navzájom nepredstavili. Pán Wallis sa to určite neuráčil urobiť.

Tak odkiaľ ten muž pozná jej meno?

Sarah sedela za svojím pracovným stolom v salóne a vyšívala malé kvety na puzdro na ihly. Stôl mal priehradky na šijacie potreby a hodvábnu taška, ktorá visela pod ním, obsahovala látku.

Pri vyšívaní si sčista-jasna spomenula na Calluma Henshalla. Hudobne nadaný Škót a jeho nevlastná dcéra boli minulú jar ich celkom prvými hosťami. Po ich odchode Sarah zostal malý suvenír – a srdce rozpoltené medzi povinnosťou a túžbou.

Sarah si položila výšivku na kolená a otvorila jeden priechinok stola. Opatrne z neho vybrala pichľavý bodliak – trnitú guľu, korunu z vysušených kvetov – symbol Škótska. Pred očami sa jej mihla príťažlivá tvár pána Henshalla; hľadel na ňu s vrúcnyim obdivom a náznakom smútku. Sarah tam dlho sedela nehybne ako socha, hľadela do svojich spomienok a cítila nostalgickú túžbu.

Napokon do salóna vošla Georgiana s listom v ruke. „Opäť mi napísala Effie. Pamätáš sa na Effie?“

Sarah prekvapene zdvihla zrak a krk jej obliala horúčava, akoby ju prichytili pri niečom nevhodnom. Bola rada, že jej malá sestra nedokáže čítať jej myšlienky.

Sarah vložila bodliak späť do priechinka. „Pravdaže sa na ňu pamätám,“ odvetila.

Georgiana sa počas ich pobytu v Sidemouthe s mladším dievčaťom spriatelila a Sarah si Effie aj pána Henshalla tiež veľmi obľúbila. Popravde na milého, príťažlivého vdovca myslela oveľa častejšie, než by mala.

„Zmieňuje sa v ňom aj o tebe,“ oznámila jej Georgie a hodila list na stôl pred ňu.

Georgiana sa obrátila na odchod a Sarah si všimla, že je oblečená na prechádzku – v čiapke, krátkom kabátiku a členkových čizmách.

„Kam ideš?“

„Na kriket na Fort Field.“

„Kto bude ešte hrať?“

Georgiana pokrčila plecami. „Ten učeň Billy Hook a dúfam, že aj niekoľko ďalších chlapcov.“

„A dievčatá nie?“

Nasledovalo ďalšie pokrčenie plecami. „Hannah slúbila, že príde. Ale pochybujem, že sa zapojí do hry. Väčšinou chodí len vyvaľovať oči na chlapcov.“

„Nuž, som rada, že tvoja priateľka tam bude s tebou. Želám ti príjemnú zábavu.“

Keď sa presťahovali do Sidmouthu, matka trvala na tom, aby jej dcéry chodili na prechádzky a pochôdzky do východnej časti mesta vždy spolu. Ale žili tam už rok a matka prísne pravidlo trochu uvoľnila. Summersovci dôverovali svojim susedom a v meste aj jeho okolí sa cítili bezpečne. Okrem toho, ihrisko sa nachádzalo len kúsok od Sea View.

Keď Georgie odišla, Sarah očami preletela Effin dievčenský bezstarostný list a našla riadky adresované jej.

„Prosím, pozdrav za mňa Sarah a povedz jej, že si na ňu aspoň raz za mesiac spomeniem. Ona už bude vedieť, čo to znamená!“

Sarah sa usmiala, keď si spomenula, ako musela dievčaťu vysvetliť niektoré aspekty života ženy, ale úsmev jej z tváre rýchlo zmizol, keď si uvedomila, že to je celá správa adresovaná jej.

V predchádzajúcich listoch Effie zvyčajne napísala niečo v tom zmysle, že jej nevlastný otec posielal pozdravy, ale tentoraz nie. Možno na ňu pán Henshall zabudol. Alebo spoznal niekoho nového. A prečo by nemal? Napokon, všetky jeho pokusy o zblíženie odmietla, dokonca aj jeho žiadosť, aby jej mohol napísať priamo.

Takto to bude lepšie, vravela si.

Jej srdce s tým však nesúhlasilo.

Dnešná večera je osviežujúco neformálna, pomyslela si Sarah, keď sa rozhliadla po svojej rodine sediacej za stolom. Pán a pani Johnsonovci a ich synovia už odcestovali, a tak ich jediným hosťom bol Simon Hornbeam.

Pán Hornbeam u nich býval už niekoľko mesiacov. Bol to milý šesťdesiatnik, ktorý sa stal členom ich rodiny a pripomínal im láskavého starého otca. Zostal u nich ako hosť – finančne bol na tom lepšie než pán Gwilt –, keď ho dospelý syn sklamal a nepricestoval za ním do Sidmouthu. Okrem toho v meste stretol svoju bývalú známu, istú slečnu Reedovú, čo pravdepodobne vysvetľovalo, prečo u nich zostal tak dlho.

Keď sa dali do jedenia, Emily sa spýtala: „Zaujímalo by ma, prečo vojvoda z Kentu prišiel do Sidmouthu... najmä v tomto ročnom období. Woolbrook sa isto nevyrovná Kensingtonskému palácu.“

„Kapitán sa zmienil o tom, že vzhľadom na vojvodkynino podlomené zdravie dal prednosť miernejšiemu podnebiu, zabudla si?“ ozvala sa Sarah.

„To možno uviedli ako oficiálny dôvod,“ podotkol pán Hornbeam. „Ale nie je jediný.“

Všetci sa obrátili k nemu. Starší muž pracoval v dolnej snehovni ako asistent tajomníka, kým ho nezradil zrak. Ešte vždy mal v parlamente veľa známych a o vláde a kráľovskej rodine vedel oveľa viac než ony.

Akoby na sebe cítil ich zvedavé pohľady, muž zamyslene sklonil hlavu a napravil si tmavé okuliare. „Podľa mňa to nie je také tajomstvo, že by som sa o ňom nemal zmieniť. V politických kruhoch je v skutočnosti dobre známe, že princ Edward sa zadlžil. Pokiaľ viem, je to bystrý a vzdelaný muž, ale celý život míňa nad svoje pomery. Londýnsky výbor, ktorého členom bol aj jeho kontrolór financií, mu poradil, aby šetril. Princ sem príde najmä preto, aby znížil svoje výdavky.“

„Vidím,“ povedala matka, „že nie sme jediní, kto musel v dôsledku finančných obmedzení zmeniť svoj spôsob života.“

„Veru nie. Ste v dobrej spoločnosti. Dokonca vo veľmi urodzenej spoločnosti.“

„Viem, že by som si na to mala spomenúť,“ ozvala sa Emily, „ale na ktorom mieste je v nástupníckej línii na trón?“

„Na štvrtom,“ odvetil pán Hornbeam. „Ale dlho ho považovali za najsilnejšieho a najzdravšieho syna. Celkom oprávnené sa môžeme domnievať, že raz by sa mohol stať kráľom, a ak k tomu naozaj dôjde, jeho dcérka bude ďalšia v poradí.“

„A čo princovi starší bratia?“

Pokrútil hlavou. „Nijakí legitímni dedičia. Od smrti dcéry princa regenta sa ostatní kráľovi synovia snažia splodiť legitímneho

dediča, ktorý by si zaistil nástupníctvo. Princ Edward bol prvý, komu sa to podarilo. Aj jeho starší brat, vojvoda z Clarencea, by ešte mohol splodiť potomka, ale ak sa mu to nepodarí, vaša nová malá susedka by sa mohla pokojne stať budúcou anglickou kráľovnou.“

„Nebesá,“ vyhlíkla Sarah. „V tom prípade by sme sa všetci mali správať čo najlepšie, keď prídu.“

4

[Vojvodov] sprievod prišiel do Woolbrooku na Štedrý deň.

V čase jeho príchodu panovalo v Sidmouthe
mimoriadne chladné počasie.

– Deirdre Murphyová, *Mladá Viktória*

DECEMBER 1819

Kedže hostia z vojvodovej domácnosti mali prísť do Sea View už každým dňom, Summersovci sa rozhodli, že tento rok sa pri vianočných oslavách uskromnia.

Ich finančná situácia bola ešte stále nepriaznivá, a tak sa uspokojili s vlastnoručne vyrobenými darmi – vecami, ktoré zvládli ušit' alebo vyrobiť sami. Tým sa však Emily a Georgiana ocitli v jasnej nevýhode.

Emily sa rozhodla, že pre každého člena rodiny zloží báseň a napíše ju na kartičku, ktorú pomaľuje svojimi zabudnutými vodovými farbami.

Georgiana však netušila, čo by mohla vyrobiť.

„Nemusíš vyrobiť nič, Georgie,“ upokojovala ju Sarah. „Dary nie sú potrebné.“

„Nemôžem byť jediná, kto nikomu nič nedaruje!“

„Veď ty už niečo vymyslíš,“ povzbudila ju matka. „Niečo malé.“

Šiesteho decembra oslávili Mikuláša a potom si vymenili skromné darčeky: vyšívané puzdrá na ihly, vreckovky, voňavú zmes *potpourri*, ktorú Sarah vyrobila zo sušených kvetov, a Emiline optimistické básne s veršami typu *Sarah, našej kotve. Sme jej vďačné, že tak usilovne pracuje...*

Keď si otvorili dary, matka sa pozviechala na nohy. „Všetkým vám veľmi pekne ďakujem,“ povedala.

„Nezabudnite na mňa!“ Georgie vyskočila a rozdala im napoly preložené papiere s nakrivo nakreslenými rámčekom, v ktorých hornej časti bolo napísané POUKÁŽKA.

„Pre každú z vás som vyrobila poukážku, ktorú si môžete vymeniť za službu odo mňa.“

„Vynikajúci nápad,“ pochválila ju Sarah.

Matka si prečítala svoju a s úsmevom zdvihla zrak. „Poukážka na dlhú prechádzku a následnú masáž chodidiel. Dokonalé.“

Potom nahlas prečítala svoju Sarah: „Pomoc pri preosievaní múky, strúhaní cukru a umývaní riadu po pečení.“ Prikývla. „Takú ponuku vďačne prijmem.“

„Moja je najlepšia,“ vyhlásila Emily a zamávala ňou vo vzduchu. „Poukážka na jedno upratanie záchoda.“ Obrátila sa na svoje dvojča. „Čo napísala na tvoju, Vi?“

„Ponúkla sa mi, že bude namiesto mňa hodinu čítať pani Denbyovej.“

Emily predstierala, že sa urazila. „To je výsada, nie láskavosť!“ Georgie sa zachichotala. „No dobre, máš pravdu!“

Viola súhlasne pozrela na ich najmladšiu sestru. „Aj tak by mi nič neurobilo väčšiu radosť, ako vidieť ťa, ako tráviš čas s pani Denbyovou. Ďakujem, Georgiana.“

Keď Emily nasledujúci deň po raňajkách pomáhala Jessie spratať zo stola, na slúžkinom krku si všimla privesok – drevený krížik

na obyčajnej retiazke. Krížik bol zložito vyrezávaný a dôkladne vyleštený. Emily ľahko uhádla, ktorý prítažlivý rybár ho vyrobil, lebo v posledných dňoch často videla Toma Cordeya po rybačke niečo vyrezávať. Okrem toho jej neušlo, že Jessie sa usmiala a zapýrila zakaždým, keď sa ocitol v jej blízkosti.

„Ten je nový, však?“ spýtala sa jej Emily. „Darček od Toma?“

„Áno, slečna.“ Jessie sklonila hlavu a začervenala sa.

„Je krásny.“

„Aj mne sa veľmi páči.“

Sneh sa v Sidmouthe objavil len zriedka, ale v ten rok snežilo výdatne, a tak sa promenáda čoskoro zmenila na vŕzgajúci biely chodník. Sneh orámoval aj výklady obchodov, pokryl konáre stromov cukrovou polevou a zahalil všetky náhrobky na cintoríne za kostolom. Dokonca aj svahy Peak Hillu a Salcombe Hillu poprášil dobiela.

Majorov otec a brat prišli do Westmountu na sviatky a Huttonovci pozvali Summersovcov na skorú štedrovečernú večeru. A tak si dámy obliekli svoje najteplejšie plášte a vykročili po zasneženej cestičke, aby spolu s nimi strávili sviatočný večer. K skupinke hostí sa pripojil aj majorov priateľ, pán Sagar.

Keď sa dámy neskôr vrátili do Sea View, našli pána Gwilta a Lowena, ako zdobia predné dvere vetvičkami borovice, cezminy a brečtanu.

Sarah sa žiarivo usmiala. „Aké milé prekvapenie!“

Ostatné dámy pritakali a pochválili mužov za ich úsilie.

„To bol Gwiltov nápad,“ priznal Lowen a kývol hlavou na mladšieho muža.

Pán Gwilt položil ruku na poklesnuté plece svojho staršieho pomocníka. „Ale bez vás by som to nezvládol.“ Zase sa obrátil k dámam a dodal: „Predsa chceme, aby dom vyzeral pekne, keď sem príde taká významná návšteva, nie?“

„Veru áno.“

V tej chvíli ich upútal dupot konských kopýt a cinkanie postrojov a vzápätí sa na Glen Lane objavilo niekoľko kočov

ťahaných koňmi a ozdobených lampášmi, ktoré osvetľovali cestu pred nimi.

„A stihli sme to len tak-tak,“ vzrušene vyhlkla Emily.

Emily a ostatní rýchlo vošli do domu, kde bolo teplejšie. Zhrkli sa pri oknách knižnice, aby sledovali karavánu idúcu okolo domu: dva cestovné koče, jeden väčší kočiár a ľahký otvorený koč s kolesami pokrytými snehom, ťahané nesúrodou skupinou koní.

„To je strašné, musieť cestovať v takú studenú noc, uprostred snehovej búrky,“ poznamenala Sarah.

Emily prikývla. „A ešte k tomu na Vianoce.“

„Pozrite, v tamtom koči je vtáčia klietka!“ ukázala Georgie. „Tie úbohé vtáky isto mrznú.“

„Vidíte niektorú vojvodkyňu?“ zaujímala sa Emily, natáhujuca krk. Matka prižmúrila oči. „Ťažko povedať.“

„Nemáme čas stáť tu a civieť na koče,“ napomenula ich Sarah. „Naši noví hostia by mohli čochvíľa zaklopať na dvere. Rýchlo si odložte zvrchníky. Och, a budem musieť utrieť podlahu, lebo ste ju zamočili svojimi topánkami!“

„Postarám sa o to, slečna Sarah,“ ponúkol sa pán Gwilt. „Vy sa choďte pripraviť.“

„Áno, drahá. Uprav si účes,“ dodala jej matka. „Vietor ti povytáhoval vlasy zo sponiek.“

„Prečo som taká nervózna?“ prekvapene sa ozvala Georgie.

„Nič si z toho nerob, ja takisto,“ priznala Emily, odložila si kožušinový rukávnik a rozopla si plášť.

„Poďte všetci,“ naliehala Sarah. „Nesmieme tu všetci lietať ako vyplašené sliepky, keď sem prídu. Rozíďte sa!“

Rozprchli sa na všetky strany, ponáhľali sa odložiť si veci, upraviť svoj zovňajšok a pripraviť sa na prijatie oficiálnych hostí.

Keď o chvíľu zabúchalo na dverách klopadlo, Emily sa zvrtila na opätku, aby ich otvorila, ale Sarah ju chytila za ruku. „Nechaj tam ísť Jessie,“ zašepkala. „Aspoň predstierajme dôstojnosť.“

Georgiana sa uškrnula. „V tom prípade by som sa asi mala niekam schovať a nechodiť im na oči.“

„Nemusíme sa na nich vrhnúť všetci,“ rozhodla matka. „Počkám v salóne. Ak budete potrebovať moju pomoc, zavolajte na mňa.“

Emily nasledovala Sarah do knižnice, ktorú používali aj ako pracovňu, a zastala neďaleko svojej sestry, ktorá si sadla za pracovný stôl s jasne svietiacim lampášom a pripravenou knihou hostí.

Jessie o chvíľu priviedla dnu troch mužov. Striešky klobúkov aj plecía mali poprášené snehom.

Prvý vstúpil pán Thomson, súkromný tajomník, ktorý sprevádzal kapitána Conroya pri jeho prvej návšteve Sea View.

Vyzeral presne tak, ako si ho Emily pamätala: vysoký, tmavovlasý a tmavooký muž s tenkým aristokratickým nosom a štíhrou atletickou postavou. Jeho vek odhadla na dvadsaťpäť rokov a usúdila, že potrebuje oholiť – s tmavým strniskom na svetlej tvári vyzeral trochu starší, než v skutočnosti bol.

„Pán Thomson, teší ma, že vás zase vidím,“ privítala ho Sarah.

Poklonil sa. „Slečna Summersová.“ Obrátil sa k Emily a tiež jej kývol hlavou. Jeho pohľad sa na chvíľu zastavil na jej tvári, ale potom ho rýchlo odvrátil.

Sarah položila knihu hostí na hornú dosku pracovného stola a otočila ju k nemu.

Postavil kufor aj dlhé, úzke puzdro na zem a elegantným písmom do nej napísal svoje meno: *James Thomson, Esq.**

„Dáme vám izbu s výhľadom na more.“ Podala mu kľúč od izby s názvom Javor, ktorá patrila Emily, skôr než vo svojom dome začali ubytúvať hostí.

„To znie skvelo. Ďakujem.“

---

* Skratka *Esq.* za menom znamenala britský titul nižšej šľachty (zo stredovekého *squire*), ktorý sa postupne rozširoval a napokon ho používali všetci muži s vyšším spoločenským postavením.

„Počkali by ste láskavo, kým rozdáam ostatné kľúče? Potom budem môcť poskytnúť informácie o časoch podávania jedál a chode domácnosti všetkým naraz.“

„Pravdaže.“ Ustúpil nabok.

„To je v poriadku, Sarah,“ ozvala sa Emily. „Nemusíš pána Thomsona nechať čakať. Ukázať mu izbu a poskytnúť mu všetky potrebné informácie môžem aj ja. Tvoj príhovor dokážem odrecitovať slovo za slovom, lebo som ho počula už veľa ráz.“ Očarujúco sa usmiala na muža a potom aj na svoju sestru.

Sarah jej nasilu opätovala úsmev. „Výborne, Emily.“

Emily si nevšímala sestrino rozhorčenie, znovu sa obrátila k vysokému, zaujímavému mužovi, vzala ďalší lampáš so sviecou a ukázala na dvere. „Pôjdeme?“

„Áno, prosím.“

Rýchlo naňho pozrela. Bála sa, že zachytí náznak dvojzmyselnosti, ale jeho výraz zostal vážny a nepreniknuteľný.

Pán Gwilt sa ponúkol, že odnesie hostovi kufor.

„Ďakujem.“ Pán Thomson mu ho podal a zdvorilo kývol hlavou.

Emily vykročila hore schodmi. „Dúfam, že svoj pobyt v Sidmouthe si užijete, aj keď pochybujem, že naše mesto sa dá porovnať s Londýnom. Ako dlho ste tam boli?“

„Približne osem mesiacov. Predtým sme navštívili Nemecko, kde vojvoda žil pred svojím návratom do Anglicka.“

„Nemecko? To je fascinujúce.“

„Áno, Bavorsko je krásne.“

„Hovoríte po nemecky?“

„Dost dobre, aby som si poradil.“

„Pôsobilé.“

Na odpočívadle odbočila doľava, a keď sa priblížili k prvej izbe, pocítila v hrudi slabé bodnutie. Kedysi v nej býval pán Stanley. Zdalo sa jej, že mladý muž ju obdivuje, ale neskôr zistila, že je zasnúbený a chystá sa oženiť s inou. Odohнала spomienky naňho, otvorila dvere a vošla dnu.

Izba mala veľké okná, ponúkajúce výhľad na more, ako aj praktický šatník.

Pán Thomson sa rozhladol okolo seba. „Veľmi pekné.“

Potom ponúkol pánu Gwiltovi mincu za to, že mu odniesol batožinu.

Pán Gwilt zaváhal a spýtavo pozrel na Emily. Na niektoré aspekty svojej práce si ešte stále zvykal.

Povzbudivo kývla hlavou, a tak ponúknutú mincu prijal.

„Ďakujem, pane.“ Potom sa pán Gwilt obrátil a rýchlo odišiel pomôcť ostatným hosťom.

Emily s odchodom váhala. „Smiem sa spýtať, čo robí súkromný tajomník?“

„Zapíše diktované slová, odpovedá na listy a vybavuje korešpondenciu. Okrem toho dohliadam na dobročinné organizácie a posudzujem žiadosti o patronát jeho kráľovskej výsosti, ktorých prichádza veľké množstvo. Táto časť mojej práce sa mi páči najviac.“

„To znie zaujímavo,“ poznamenala Emily a pomyslela si, že Viole by to pripadalo *nesmierne* zaujímavé.

„Dúfam, že vám nie je ľúto, že vás ubytovali v Sea View,“ zhorčivo pokračovala. „Asi by ste radšej bývali vo Woolbrookku alebo dokonca vo Fortfield Terrace s ostatnými vyššími zamestnancami.“

„Vôbec nie,“ uistil ju pán Thomson. „Vlastne som sa ponúkol, že sa ubytujem tu.“

„Naozaj? Smiem vedieť prečo?“

Pozrel na ňu a zase odvrátil zrak. „Mal som na to svoje dôvody.“

Emily sa neubránila otázke, či náhodou nesúviseli s ňou, no hneď sa za ňu vyhrešila. Lichotivými slovami sa už raz dala oklamať.

Túžba flirtovať s pritažlivým mužom ma zjavne ešte neopustila, uvedomila si a nasilu ju potlačila. Tentoraz bude opatrnejšia. Nedovolí, aby jej zase ublížili.

Sarah sediaci za stolom v pracovni sa prívetivo usmiala na ďalšieho tmavovlasého muža, ktorý predstúpil. Tento mal široký nos, olivovú pokožku a orieškové oči. Bol trochu starší než pán Thomson, možno skorý tridsiatnik.

Predstavil sa ako Antoine Bernardi, pomocný kuchár a cukrár, a keď sa podpisoval do knihy hostí, na konci svojho mena urobil ozdobnú slučku.

Sarah zaujala najmä zmienka o jeho povolání. Nebola si však istá, ako jej matka zareaguje na správu, že v Sea View budú hostiť kuchára. Rozhodla sa, že jej ho predstaví ako vojvodovho cukrára, lebo to znelo vznešenejšie.

„Aj vy chcete výhľad na more?“ spýtala sa.

„Izba blízko kuchyne by bola vhodnejšia.“

Sarah prekvapene zdvihla zrak. „Pán Bernardi, ste tu ako náš host. Neočakávame od vás, že budete pomáhať v kuchyni.“

Pokrčil plecami. „Sila zvyku.“

Mal tým na mysli, že je zvyknutý spať blízko kuchyne, alebo že pomáhať v kuchyni je zvyk, v ktorom mieni pokračovať, kým bude v Sea View bývať? Isto bude každý deň odchádzať zavčasu ráno, aby pomohol hlavnému kuchárovi vo Woolbrooku a zostane tam až do konca večere. Sarah v to aspoň dúfala. Rozhodla sa, že sa k jeho poznámke nevyjadrí, a podala mu kľúče od izby s názvom Vĺba.

Ustúpil nabok a za ním sa objavil tretí muž. V rukách držal drevenú truhlicu, dlhú približne tri a pol stopy, so železnými obručami a zámkami, na ktorej ležala ďalšia taška a menší kufor. Mužov zhrbený postoj a napnuté svaly na krku nad šatkou prezrádzali, že jeho bremeno je veľmi ťažké.

„Och, položte tú truhlicu!“ zvolala Sarah. „Vyzerá poriadne ťažká.“

„Veru je.“ Zložil náklad na pracovný stôl, pričom sa ozvalo zarinčanie, a vydýchol si od úľavy.

Tento muž mal ryšavé vlasy a svoje meno do knihy hostí doslova načmáral.

Sarah sa snažila rozlúštiť jeho podpis. „Pán... Deering?“

„During. Selwyn During.“

„Ach. Vitajte, pán During.“

„Majú všetky izby pevné zámky?“ nedočkavo vyhrkol. „Dúfam, že mi pridelíte izbu s najbezpečnejšou zámkou.“

Sarah zažmurkala a zatvárila sa trochu zarazene, ale potom ho upokojila. „Všetky naše hostovské izby majú nové zámky,“ povedala. Rýchlo sa rozhodla, že mu nepridelí izbu s menšou susednou miestnosťou, lebo na dverách medzi nimi bola len tradičná závera.

„Máte aj iné špeciálne želania, o ktorých by som mala vedieť? Želáte si výhľad na more alebo na vidiecku krajinu, alebo tichšiu izbu v zadnej časti domu?“

„Dal by som prednosť tichej izbe, trochu ďalej od ostatných,“ odvetil. „A bez prístupu z okien na prízemí.“

Všimla si, že pán Bernardi prevrátil oči.

„Výborne. Izba Dub sa nachádza na poschodí v zadnom kúte domu. Patrí k našim najväčším.“ Chystala sa mužovi odovzdať kľúč od nej, no vtom si uvedomila, že ich hosť už má na nosenie dosť vecí.

Keď Sarah hostí oboznámila s časmi podávania jedál a hodinami pokoja, vstala, aby odviedla mužov do ich izieb.

Pán Gwilt čakal v hale. Pozrel na bremeno pána Duringa a s veselým waleským prízvukom sa ponúkol: „Smiem vám tú truhlicu odnieť, pane? Vyzerá poriadne ťažká.“

During zaváhal a podozrievavo si ho premeral. „Kto ste?“

„Robert Gwilt, pane.“

„Pán Gwilt nám pomáha s prácami v domácnosti,“ vysvetlila Sarah, prekvapená jeho nedôverčivosťou. Nie je bežné, že v hostincoch a hoteloch sa hosťom zvykne pomáhať s batožinou? Čo asi má v tej truhlici?

Pán During vystrel úzke plecيا a vystrčil chudú hrud'. „Ach. Vašu ponuku si vážim, dobrý muž, ale za bezpečnosť tejto truhlice nesiem osobnú zodpovednosť.“

„Môžete pomôcť mne,“ ozval sa pán Bernardi a s priateľským úsmevom mu podal svoj kufor.

„S radosťou, pane.“ Pán Gwilt vzal kufor a potom vystrel voľnú ruku k veľkej taške v kuchárovej druhej ruke. „Aj túto?“

„Nie, ďakujem.“ Bernardi zdvihol koženú tašku, z ktorej trčala dlhá drevená násada tlčika a rukoväte niekoľkých ďalších nástrojov. „Nástroje svojho remesla radšej nepúšťam z rúk. Len pre istotu.“

„A robíte dobre, pane.“

„Výborne. Tadiaľto, páni.“ Sarah pred nimi vykročila po dlhom schodisku k izbám na poschodí.

Po príchode na odpočívadlo odbočila doľava a cestou k izbe pána Thomsona upozornila nových hostí na záchod.

Keď prechádzala okolo ďalšej miestnosti, Sarah sotva odolala túžbe prstami pohladkať dvere. Kedysi v nej býval pán Henshall a nikdy okolo nej neprešla bez toho, aby si naňho nespomenula. Na jeho počesť izbu pomenovali „Škótska borovica“.

Pána Bernardiho ubytovala v rohovej „Vfibe“, ktorá ponúkala iba čiastočný výhľad na more, ale nachádzala sa bližšie k zadnému schodisku – pre prípad, že svoju žiadosť, aby ho ubytovali neďaleko kuchyne, myslel vážne.

Napokon odvieďla pána Duringa do izby vo vzdialenom rohu, za skriňou na bielizeň a zadným schodiskom. Kedysi patrila jej otcovi a nachádzala sa najďalej od ostatných.

Otvorila dvere a vstúpila dnu. „Bude vám vyhovovať?“

Muž sa rozhlíadol okolo seba a položil truhlicu na bielizník, pričom sa znovu ozvalo zarinčanie. Sarah sa vylakane mykla a z celého srdca dúfala, že nepoškriabal vyleštený drevený povrch.

Zase sa obrátil k dverám. „Odpusťte. Smiem...?“

Podala mu kľúč a ustúpila nabok, aby mohol vyskúšať zámku. Keď skončil, ani na ňu nepozrel a prikývol. „Áno, bude mi stačiť. Kto všetko má kľúče od tejto izby?“

„Máme jeden náhradný kľúč, ktorý nám umožňuje vstúpiť do izby a upratať ju v hosťovej neprítomnosti.“

„A kde ten kľúč držíte?“

„V zásuvke písacieho stola v knižnici.“

„Hmm... Budem musieť o tom popremýšľať.“

Sarah naňho znepokojene pozrela. „Nuž, dajte mi vedieť, keby ste ešte niečo potrebovali.“

Prikývol, pričom zachoval vážny výraz. Mal pravdepodobne iba tridsať rokov, ale vyzeral staršie a pôsobil ustarane a roztržito. Sarah premýšľala, či si niekedy našiel čas aj na zábavu.

Sotva vyšla z izby, počula, ako otočil kľúčom v zámke.

Prekvapene sa obzrela a vtedy zbadala pána Bernardiho. S prekříženými rukami stál vo dverách svojej izby a ľahostajne sa opieral o zárubňu.

„Duringa si nevšímajte. Namýšľa si, že je dôležitejší než my ostatní.“

„Prečo? Akú prácu vykonáva pre vojvodu a vojvodkyňu?“

„Je stolník a strážca riadu.“

Sarah naňho trochu vystrašene pozrela. „To bola kráľovská truhlica na riad? Povedzte mi, že ten chudák nevláči so sebou riad pre päťdesiat stolovníkov.“

Bernardi pokrútil hlavou. „Woolbrook má dosť svojho vlastného. Tá truhlica, ktorú ani na chvíľu nepustil z rúk, obsahuje skôr predmety ceremonijálnej povahy: strieborné svietniky a významovania za statočnosť, ktoré vojvoda získal počas svojej vojenskej kariéry.“

Sarah sa znovu obzrela na zamknuté dvere. „Svoje povinnosti zjavne berie veľmi vážne.“

Bernardi pokrčil plecami. „Asi áno, ale je neznesiteľný a nudný.“

Sarah bola zvedavá, no rozhodla sa, že zhovorčivého kuchára nepovzbudí do šírenia ďalších klebiet o ich novom hostovi. „Ak už nič nepotrebujete, uvidíme sa pri raňajkách. Och, a keďže zajtra je sviatok Narodenia Pána, pôjdeme do kostola. Nechcete sa k nám pripojiť?“

„Nie, ďakujem,“ stručne odmietol.

„Och. Nuž, ako si želáte.“

Sarah od neho odchádzala s nepríjemným pocitom. Keď premýšľala o ich nových hosťoch, cítila sa čoraz neistejšia. Prečo sa jej vždy zdalo, že majú viac mužských hostí, než by sa patrilo? Neubránila sa otázke, či sú tí muži ženatí alebo slobodní, ale rýchlo ju odohňala a pripomenula si, že na tom vôbec nezáleží.

Nasledujúce ráno sa matka, Sarah a jej sestry vybrali spolu do kostola. Pripojil sa k nim aj pán Hornbeam. Stretli v ňom aj Violu s majorom, jeho brata a otca a pani Denbyovú z chudobinca, ktorá sedela s mäkkou dekou na kolenách vo svojom vlastnom invalidnom kresle, dare od štedrého majora Huttona.

Rodina pozdravila priateľov a susedov a odpovedala im na otázky o svojich nových hosťoch. Chýr o kráľovských návštevníkoch Sidmouthu sa už medzi jeho obyvateľmi zjavne rozšíril.

Po bohoslužbe sa vrátili do Sea View, aby pomohli pani Besleyovej dokončiť prípravu jednoduchej vianočnej večere.

Keď si Sarah odložila plášť lemovaný kožušinou, čepiec aj rukavice, v obyčajných denných šatách s dlhými rukávmi zišla po zadnom schodisku do suterénu a zastala, aby si vzala z kolíka zásteru.

Keď si ju obliekla, nazrela do hlavnej kuchyne a uvidela Lowe-na, ako podlieva dve kurčatá, a pani Besleyovú zvrátajúcu sa pri sporáku. Namiesto k nim však Sarah vykročila k menšej pracovnej miestnosti, ktorú používala na pečenie koláčov a prípravu rozličných liečivých nápojov. Keď vošla dnu, náhle zastala a od prevrpenia jej padla sánka.

Antoine Bernardi stál pri stole a pracoval, akoby bol vo svojej vlastnej kuchyni.

„Čo to robíte, pán Bernardi?“ spýtala sa ho príkrejšie, než mala v úmysle.

Roztiahol ruky. „Pripravujem jedlá na vojvodov stôl, ako vidíte.“

Cukrár ukázal na vetvičky cezmíny z cukrového cesta s jasnočervenými bobuľami a okrúhle „bozkávacie gule“* pokryté zelenou polevou a ozdobené malými marcipánovými jablkami a pomarančmi.

„Ale prečo tu?“ spýtala sa. „Prečo nie vo Woolbrooku?“

„Dnes je tam príliš horúco a rušno. Na sviatky pečú všetky druhy mäsa, aké vám len zídu na um: morčacie, hovädzie, husacie – dokonca aj diviačiu hlavu, ak som dobre počul. Na prípravu týchto špeciálnych cukroviniek som potreboval tichšie a chladnejšie miesto. Napokon, sú Vianoce.“

Nebesá, mal pravdu. Jeho pripomienka stačila na to, aby Sarah zadržala uštipačnú poznámku, ktorú mala na jazyku.

Obrátil sa k príborníku, kde chladlo niekoľko veľkých toriet, navrchu ozdobených mriežkou. „Upiekol som aj dulové koláče. Aké by to boli Vianoce bez dule? Jeden som pripravil aj pre vás.“

Zdvihol koláč k nej, aby si ho mohla prezrieť. Aj keď bola namrzená, Sarah sa neubránila zvedavosti, sklonila k nemu hlavu a ovoňala ho. Voňal božsky – šťavnatým sladkým ovocím a teplým maslovým cestom.

„Hm... ď-ďakujem vám. Ste veľmi láskavý.“

Zachytil jej pohľad. „Veselé Vianoce, slečna Summersová.“

Sarah sa zmohla na mdlý úsmev. „Veselé Vianoce, pán Bernardi.“

Rozhodla sa, že ďalšie námietky ohľadom jeho používania ich kuchyne si nechá na obdobie po sviatkoch.

Chvíľu pomáhala pani Besleyovej a potom zamierila do jedálne na prízemí. Keď prestierala na večeru, prišiel pán During.

„Slečna Summersová, musím zísť do Woolbrooku prestrieť slávnostný stôl pre vojvodu a vojvodkyňu a ich hostí.“ Zdvihol

---

* „Bozkávacie gule“ boli ozdobné gule zo zelených vetvičiek, ktoré sa tradične zdobili počas vianočných sviatkov stuhami a ovocím a pod ktorými si ľudia vymieňali bozky.

rukoväť dlhého koženého puzdra, ktoré si všimla už v deň, keď sa v knižnici zapisoval do ich knihy hostí. Okovanú truhlicu a svoj vlastný menší kufor zjavne nechal v izbe.

„Dvere izby som zamkol a kľúč si beriem so sebou.“ Potľapkal si po vrecku. „Ale priedi sa mi myšlienka, že odídem z domu a druhý kľúč tu zostane bez dozoru. Predpokladám, že nemáte trezor, do ktorého by ste ho mohli pre pokoj mojej duše bezpečne zamknúť.“

Sarah položila na stôl poslednú vidličku a vzpriamila sa. „Máme uzamykateľnú schránku, v ktorej držíme peniaze na platby a menšiu hotovosť. Bude to stačiť?“

„Smiem ju vidieť?“

Otázka ju z neznámeho dôvodu znepokojila. Po krátkom váhaní vykročila pred ním do knižnice, z hlbkej bočnej zásuvky pracovného stola vybrala schránku a položila ju naň, aby ju mohol skontrolovať.

„A kto má kľúče od tejto schránky?“

„Ja. Ale pri vzácnych príležitostiach, keď sa chystám opustiť dom, ju odnesiem do matkinej izby.“

„Chápem.“

Sarah vložila náhradný kľúč do schránky a zamkla ju.

„Ďakujem. To mu poskytne dodatočnú ochranu, aj keď možno nie takú, akú by som si želal.“ Váhavo sa obrátil na odchod a Sarah za ním vyšla do haly.

„Ako dlho budete preč?“

„Och, predpokladám, že dve alebo tri hodiny.“

„Som si istá, že tak dlho náhradný kľúč dokážeme udržať v bezpečí.“

„Asi áno. Napokon o tom, že tú truhlicu mám u seba, nevie veľa ľudí. Každý by pravdepodobne predpokladal, že všetky cenné veci sa nachádzajú v dome, kde býva jeho kráľovská výsosť. Nepochybne si robím zbytočné starosti.“

Obrátil sa k nej a tvár mu zase stvrdla. „Smiem sa spýtať, či sú vaše slúžky dôveryhodné? Truhlica je zamknutá, ale aj tak...“

„Áno, pán During, za poctivosť každej z nich sa vám môžem zaručiť.“

„Dobre, dobre. Nerád sa na to pýtam, ale človek v mojom postavení nie je nikdy dosť opatrný.“

Sarah sa zadívala na jeho úzkostlivú tvár. „Vykonávate túto prácu už dlho?“ opatrne sa spýtala.

Pokrútil hlavou. „Stolníkom jeho výsosti som už niekoľko rokov, ale povinnosti strážcu riadu mi pribudli iba nedávno a úlohu, ktorou ma poverili, chcem plniť čo najsvedomitejšie.“

„Rozumiem.“

Na konci ich rozhovoru pomaly zišiel dolu schodmi pán Thomson. Keď sa pán During rozlúčil, obaja muži si kývli hlavou.

Pán Thomson hľadel za odchádzajúcim hosťom. „Uznávam, že s tou dôkladnosťou to trochu preháňa. Sľúbili mu zvýšenie mzdy primerané jeho novej zodpovednosti, a keďže veľkú časť výplaty posielala svojej matke a sestram, peniaze navyše sa mu veru zídu. Celkom závisia od jeho finančnej podpory.“

„Chápem. To je od neho pekné.“

„Áno, verím, že má veľmi dobré úmysly, ale svojím správaním môže druhých odradiť od ďalšieho rozhovoru s ním.“

Sarah prikývla a potom sa spýtala: „Pripojíte sa k nám pri štedrovečernom stole, pán Thomson?“

Prekvapene odchýlil pery. „To je veľmi láskavá ponuka, no nerád by som sa vnucoval na vašu rodinnú oslavu.“

„Budete srdečne vítaný.“

Zaváhal. „Povedali mi, že sa môžem navečerať s vyššími zamestnancami vo Fortfield Terrace.“

„Ach. V tom prípade vášmu váhaniu rozumiem.“

„Cítim, že by som tam mal ísť,“ dodal, „aj keď ma tá vyhládka vôbec neláka. Chcem si udržať priazeň generála Wetheralla.“

„A kapitána Conroya?“ nadhodila Sarah.

Zachvel sa. „Jeho priazeň sa mi získať nikdy nepodarí.“

O chvíľu sa rodina zišla v jedálni, aby si vychutnala vianočnú večeru. Pripojili sa k nim aj Simon Hornbeam a jeho priateľka slečna Reedová z chudobinca, ktorá sa od minulého leta správala oveľa príjemnejšie než predtým.

Keď si všetci sadli k stolu, matka požiadala pána Hornbeama, aby predniesol modlitbu pred jedlom, a on jej s radosťou vyhovel.

Na sviatočnú večeru pozvali aj pána Gwilta, ale zdvorilo odmietol – vysvetlil, že sa naje s pani Besleyovou a Lowenom v suteréne, ako to zvyčajne robí, odkedy sa stal ich zamestnancom.

Sarah premýšľala, ako asi trávi Vianoce Claire v Edinburghu. Keďže ich prateťa mala povest' prísnej a neúprosnej ženy, veľmi pochybovala, že by pripustila radosnú oslavu. Claire pravdepodobne pretrpí dlhú, vážnu bohoslužbu, obyčajné jedlo a vyhýbanie sa akejkoľvek oddychovej alebo zábavnej činnosti.

Keď sa dali do jedenia, Sarah sa v duchu pomodlila za svoju staršiu sestru.

Spolu zjedli plátky chutného vianočného koláča, naplneného okoreným holubím, kačacím a mletým hovädzím mäsom a ozdobeného ovocím a lístkami z cesta. Mali aj pečené kurča a zemiakovú kašu, za ktorými nasledoval tradičný slivkový puding a dulový koláč pána Bernardiho. Takže o „jednoduchej“ večeri nemohlo byť ani reči.

Matka si zdvihla k ústam vidličku s ďalším kúskom koláča. „Pani Besleyová sa dnes prekonala.“

„Súhlasím,“ prikývla Sarah. „Ale dulový koláč upiekol pán Bernardi – presne taký istý, aký budú dnes večer jesť ich kráľovské výsosti.“

„Nebesá, to je pre nás obrovská česť!“

„Veru tak. A je veľmi chutný,“ pochválila koláč slečna Reedová. Sarah sa ďalšej poznámky zdržala.

Keď neskôr spratávali zo stola, Sarah počula buchnúť predné dvere. Z jedálne vyšla práve včas, aby zazrela pána Duringa s puzdrom v ruke a so snehom na klobúku aj pleciach, ako trieli

hore schodmi, ktoré bral po dvoch. Pravdepodobne sa túžil uistiť, že vzácna truhlica s kráľovským riadom je stále v bezpečí.

Sarah si spomenula na to, čo jej pán Thomson povedal o jeho matke a sestrách, a zrazu jej pána Duringa prišlo ľúto.

Zišla do suterénu a preložila na tanier zvyšky ich večere pre prípad, že pána Duringa na rozdiel od pána Thomsona nepozvali, aby sa najedol s vyššími zamestnancami. Bez ohľadu na to, či bol strážca riadu alebo nie, veľmi pochybovala o tom, že stolníka považujú za „vyššieho zamestnanca“.

Vyniesla plný tanier po zadnom schodisku a zaklopala na dveře izby s drevenou tabuľkou s nápisom „Dub“.

„Áno? Kto je to?“ ozval sa spoza nich prekvapený hlas.

„Slečna Summersová.“

O chvíľu zámka šťukla a dvere sa odchýlili. Cez medzeru na ňu hľadeli neisté modré oči. Pohľad na ňu ho zrejme upokojil, lebo vzápätí otvoril dvere širšie.

„Je všetko v poriadku?“ spýtal sa. „Dúfam, že náhradný kľúč nezmizol.“

„Nie, nie. Všetko je, ako má byť. Len som premýšľala, či nie ste hladný.“ Zdvihla tanier a ponúkla mu ho.

Pozrel naň. „Vlastne som hladný. Pri celom dnešnom vzrušení som sa zabudol najesť.“

Nie div, že ten muž bol taký chudý.

„Tak nech sa páči. Vianočný koláč, pečené kurča, zemiaková kaša, slivkový puding... och, a malý kúsok dulového koláča, ktorý upiekol pán Bernardi. Obávam sa, že z neho veľa nezostalo. Všetkým tak chutil, že mu jednoducho neodolali.“

Prijal od nej tanier. „Ďakujem, slečna Summersová. To je od vás veľmi milé.“

„Predpokladám, že táto vianočná večera je odlišná od tých, na aké ste zvyknutý.“

Pokrčil chudými plecami. „Ani nie. Pre vojvodu pracujem už takmer štyri roky – v Bruseli, Nemecku a Londýne a teraz tu

– a všetky sviatky sú v podstate rovnaké. Pracovné dni, niekedy s pohárikom na povzbudenie v obývačke pre služobníctvo, a šiling alebo dva navyše na Druhý sviatok vianočný. Ale predtým to bolo iné. Každé Vianoce s matkou a sestrami boli radostnou udalosťou.“

„Určite vám chýbajú.“

V očiach sa mu objavil sklený pohľad. „Áno, chýbajú.“

„Nuž, dúfam, že vám bude chutiť. Dajte mi vedieť, keby ste ešte niečo potrebovali.“

Pán During prikývol, ale roztržitý výraz mu z tváre nezmizol a Sarah sa ho ani nemusela spýtať, na čo myslí – pochopila, že spomína na oveľa príjemnejšie Vianoce, než sú tieto.